

Warszawa,01/03/2000r.

RPO/252900/97/VII/12

Pani
dr Hanna Suchocka
Minister Sprawiedliwości
- Prokurator Generalny
WARSZAWA

Szanowna Pani Minister

W otrzymanym od Pani Minister - na swoje wcześniejsze wystąpienie - piśmie z dnia 16 kwietnia 1998 r. (l.dz. WK III 652/38/98) uzyskałem zapewnienie, że Ministerstwo Sprawiedliwości podejmuje i nadal będzie podejmowało starania zmierzające do stworzenia warunków dla realizacji zadań przez kuratorów sądowych, a rok 1999 przyniesie w tej kwestii zasadnicze pozytywne zmiany. Tymczasem, w związku z wizytacją jednostek penitencjarnych przez pracowników Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, od sądowych kuratorów dla dorosłych otrzymano informacje, z których wynika, iż napotykają oni na duże trudności w realizacji zadań przewidzianych zarówno w przepisach Kodeksu karnego wykonawczego jak i w art. 214 Kodeksu postępowania karnego. W ich ocenie sytuacja taka wynika przede wszystkim z braku adekwatnego do potrzeb wzmocnienia etatowego służby kuratorskiej.

Z jednej strony w naszej kodyfikacji karnej mamy do czynienia ze wzrostem roli i odpowiedzialności sądowego kuratora zawodowego jako organu wykonującego orzeczenia w postępowaniu karnym, z drugiej

natomiast nie stworzono do tej pory w praktyce odpowiednich warunków dla należytego wykonywania nałożonych na niego zadań. Stan ten odwieka w czasie proces tworzenia się w Polsce nowoczesnej i profesjonalnej probacji, w której sądowy kurator zawodowy powinien być najważniejszym podmiotem uprawnionym do prowadzenia oddziaływań resocjalizacyjnych.

Ważne i nierozwiązane dotychczas problemy funkcjonowania kurateli sądowej występują także na płaszczyźnie prawnej. W środowisku kuratorów sądowych od lat mówi się o tworzeniu ustawowych podstaw wykonywania zawodu kuratora sądowego. Jak mi wiadomo, projekty pragmatyki dla służby kuratorskiej wraz z kodeksem etyki zawodowej kuratora sądowego zostały opracowane zarówno przez działającą przy Ministrze Sprawiedliwości komisję, jak i przez samo środowisko kuratorów - w ramach działalności Krajowego Stowarzyszenia Kuratorów Sądowych. Przygotowane przez Stowarzyszenie projekty są jednym z wielu przykładów, aktywności i poważnego traktowania swoich zadań przez tę grupę zawodową.

W praktyce wykonywania dozoru stosowanego w związku z orzeczonymi karami, środkami karnymi, zabezpieczającymi i profilaktycznymi - w ocenie kuratorów - dotkliwie odczuwa się brak wydanego na podstawie art. 176 Kkw rozporządzenia Rady Ministrów w tej sprawie. Rozporządzenie, które powinno wejść w życie wraz z przepisami Kodeksu, określiłoby dokładnie i ujednoliciło szczególnie ważne w bieżącej pracy sądowych kuratorów zasady i tryb wykonywania dozorów oraz tryb wyznaczania przedstawicieli przez stowarzyszenia, organizacje i instytucje.

Zahamowane zostały prace nad wprowadzeniem do praktyki instytucji tzw. sądowego kuratora penitencjarnego. Zebrane w ostatnich latach pozytywne doświadczenia z pracy tego organu, szczególnie na obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Białymstoku, budziły nadzieje na poprawę efektów działalności readaptacyjnej, jaką prowadzi się z osobami pozbawionymi wolności jeszcze na etapie wykonywania kary. Tym bardziej,

że nowe uprawnienia kuratora sądowego obejmują możliwość wnioskowania o udzielenie skazanemu przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności i warunkowego zwolnienia.

W tej sytuacji na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 1991 r. Nr 109, poz. 471) uprzejmie proszę o informację o podejmowanych przez resort sprawiedliwości działaniach na rzecz zapewnienia możliwości należytego funkcjonowania kurateli sądowej dla dorosłych.

ZASTĘPCA
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ dr Jerzy Świątkiewicz